

Infrastruktura do badania aerozoli, chmur oraz gazów śladowych (ACTRIS-ERIC)
dr hab. Iwona Stachlewska, prof. UW
Wsparcie udziału polskich zespołów naukowych w międzynarodowych projektach
infrastruktury badawczej
(01.01.2024 - 31.12.2028)

W dniu 25 kwietnia 2023 r., decyzją Komisji Europejskiej powołane zostało konsorcjum na rzecz europejskiej infrastruktury badawczej aerozoli, chmur oraz gazów śladowych ACTRIS-ERIC. Wśród siedemnastu państw-założycieli tej międzynarodowej infrastruktury wspierającej badania nad atmosferą i klimatem jest Polska. Podmiot prawny ACTRIS-ERIC koordynuje i obsługuje rozproszoną infrastrukturę badawczą ACTRIS, zapewniając jej koordynację, integrację, monitorowanie i zrównoważony rozwój, oraz steruje rozwojem strategicznym i finansowym, w celu zapewnienia długoterminowej stabilności ACTRIS.

ACTRIS (ang. Aerosol, Clouds and Trace Gases Research Infrastructure) stanowi jeden z najważniejszych elementów europejskiego systemu infrastruktur do badania atmosfery i środowiska. Jest to wielowarstwowa, wielodzielnicowa, interoperacyjna infrastruktura badawcza, w której zbierane i gromadzone są wyniki pomiarów pochodzących z rozproszonych sieci badawczych, a ich dane są opracowywane, standaryzowane i integrowane w Centralnej Bazie Danych ACTRIS. Przedsięwzięcie od roku 2016. znajduje się na Mapie Drogowej ESFRI najważniejszych infrastruktur badawczych Europejskiego Forum Strategii do spraw Infrastruktur Badawczych (ang. European Strategy Forum on Research Infrastructures – ESFRI). W roku 2020 krajowa infrastruktura ACTRIS została wprowadzona również na Polską Mapę Infrastruktury Badawczej.

ACTRIS zajmuje się badaniami krótkotrwałych składników atmosfery, zwiększając doskonałość obserwacji i badań systemów Ziemi oraz dostarczając informacji i wiedzy na potrzeby opracowywania zrównoważonych rozwiązań dla potrzeb społecznych. ACTRIS konsoliduje działania prowadzone przez europejskich partnerów dotyczące obserwacji aerozoli, chmur i gazów śladowych, tym samym pozwalając na lepsze zrozumienie powiązanych z nimi procesów zachodzących w atmosferze dzięki udostępnianiu zasobów infrastruktury badawczej dla szerokiej grupy użytkowników. ACTRIS opiera się na wcześniejszych wysiłkach sieci badawczych i pomiarowych, takich jak np. EARLINET, EUSAAR/CREATE, CLOUDNET, integrując społeczności zajmujące się naukami o atmosferze w Europie w jedną spójną infrastrukturę naukową. Dzięki temu ACTRIS jest największą pod względem wielkości infrastrukturą naukowo-badawczą w dziedzinie badań atmosfery, obejmującą większość obserwacji i eksperymentów atmosferycznych oraz zapewniającą najszerszy zestaw danych atmosferycznych. Głównym celem ACTRIS jest tworzenie wysokiej jakości zintegrowanych zbiorów danych w obszarze nauk o atmosferze oraz świadczenie usług, w tym dostępu do platform instrumentalnych, dostosowanych do zastosowań naukowych i technologicznych.